

בית משפט השלום בחיפה

ו'ע 10-07-50062 ביתן נ' משרד האוצר/הלשכה לשיקום נכים

בפני וועדת העררים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים
ליד בית משפט השלום בחיפה
כני השופט אהרון שדה – יו"ר
דרי צבי בן-ישי - חבר

ביתן

עוררים

נגד

משרד האוצר/הלשכה לשיקום נכים

משיבים

פסק דין

- 1
- 2 בפנינו ערר על החלטת המשיבה שלא להכיר בקשר סיבתי בין נרדפות העורר בשואה ולבין מחלות
- 3 סרטן הדם, עמוד שדרה, יתר לחץ דם, אולקוס ולב מהן הוא סובל.
- 4
- 5 יש לומר שהערר איננו מפורט ואיננו כולל חומר רפואי חדש או חוות דעת.
- 6
- 7 העורר טוען כי רוב המחלות התגלו אצלו בעשור האחרון ומדובר במחלות רדומות חקורות
- 8 לתקופת ילדותו בשואה בתוניס.
- 9
- 10 לא די בטענה כללית, טענות שברפואה יש להוכיח בחוות דעת, בעניינם של ניצולי השואה הגישה היא
- 11 גמישה יותר ובמקרים מסוימים ניתן להסתפק רק במסמכים רפואיים ובחינתם לאור הטענות
- 12 והנסיבות.
- 13
- 14 גורם רב משקל הוא מועד גילוי המחלות, ככל שמועד הגילוי הוא מוקדם יותר כך ניתן יהיה לבסס
- 15 ביתר קלות מסקנה בדבר קשר סיבתי לשואה.
- 16
- 17 הבסיס המקובל כיום לבחינת נושא הקשר הסיבתי הוא המלצותיה של ועדת שני שקובעת הן את
- 18 המחלות בהן כבר הוכח (לפחות במאזן נדרש) שיש להן קשר עם הנרדפות בשואה והן את
- 19 הקריטריונים להכרה ומידת ההכרה הכל בשים לב לסוג הנרדפות, לגיל העורר ולמועד גילוי המחלה.
- 20
- 21 ישנן מחלות שדוח ועדת שני אינו דן בהן, במקרים אלו הנטל רובץ על העורר להוכיח את הקשר
- 22 הסיבתי לנרדפות בשואה.
- 23

בית משפט השלום בחיפה

ו'ע 10-07-50062 ביתן נ' משרד האוצר/הלשכה לשיקום נכים

ומן הכלל אל הפרט:

- 1
2
3 העורר נמנה על ניצולי "המעגל השני" על פי עילת ההכרה בו ועל פי סיפור חייו, העורר יליד 1933
4 ולכן הוא נמצא על הגבול של קבוצת הגיל הראשונה ויחשב כמי שטרם מלאו לו 10 שנים בעת תום
5 הרדיפות (הנחת יסוד הפועלת לטובתו).
6
7 אשר למחלת סרטן הדם, דו"ח ועדת שני איננו מכיר בסוג זה של סרטן כקשור לנרדפות בשואה ולכן
8 לגביה מחלה זו הערר נדחה.
9
10 אשר למחלת עמוד השדרה, מדובר בבעיות גנטיות וניווניות, העורר סובל
11 מעקמת, דיסקופטיה, שחיקה קשה של הדיסקים, בלטי דיסק וספונדילוליוזיס על רקע של שינויים
12 ניווניים. סוג זה של מחלה איננו מוכר ע"י ועדת שני אלא אם כן יש עדות לטראומה קשה לעמוד
13 השדרה בתקופת השואה שבאה לידי ביטוי בהתפרצות המחלה לפני שנת 1960 וגם זאת רק לבני
14 "המעגל הראשון" שעליהם לא נמנה העורר.
15
16 אין עדות אצל העורר למחלת פרקים דלקתית שהתגלתה לפני 1960 ולכן גם כבן המעגל השני לא
17 ניתן להכיר בו ולגבי מחלת הגב הערר נדחה.
18
19 אשר למחלת יתר לחץ הדם, על מנת שנוכל לקבל את הערר לגבי מחלה זו על העורר להראות כי
20 המחלה התגלתה תוך 40 שנים לכל היותר מתום הנרדפות קרי במקרה של ניצולי תוניס לא יאוחר
21 מ-1984. התייעוד המוקדם ביותר לגילוי מחלה זו הוא משנת 1998. באופן זהה יש להתייחס למחלת
22 הלב שלגביה חלים אותם הקריטריונים, מחלת הלב התגלתה רק בשנות האלפיים וספק אם מדובר
23 במחלה איסכמית (שרק היא מוכרת) ולכן גם לגבי מחלות יתר לחץ דם ולב אנו נאלצים לדחות את
24 הערר.
25
26 אשר למחלת האולקוס/גסטריטיס, מחלה זו לא הוכרה ע"י ועדת שני ולא בכדי. בניגוד לדעה רווחת
27 בעבר לפיה המחלה נגרמת בעיקר בגלל סטרס קיצוני ותזונה לקויה הרי היום ידוע כי מחולל המחלה
28 הוא חיידק. העורר הפנה לפסק דין שניתן על ידנו בעניין אחר שם הוכרה ניצולה בגין מחלת אולקוס
29 באופן חלקי ועל יסוד עיקרון של "סיבתיות עמומה" עיקרון בעייתי למדי שניתן לעשות בו שימוש
30 רק במקרים מיוחדים, באותו המקרה העובדה שהוכחה בפנינו הייתה שהעוררת שם סבלה מאולקוס
31 כבר בשנות החמישים, סמיכות זמנים זו לתום השואה יחד עם סיפורה האישי שם יצר אי ודאות
32 ברור לגבי סיבת התפרצות המחלה והאם פרצה כבר במהלך השואה.
33
34 אי ודאות זו קרי העמימות שאפפה את המקרה הביאה אותנו למסקנה כי בנסיבות או מקרה יש
35 להכיר באופן חלקי בקשר הסיבתי.

2 מתוך 3

בית משפט השלום בחיפה

ו"ע 10-07-50062 ביתן נ' משרד האוצר/הלשכה לשיקום נכים

1
 2 המצב איננו דומה למקרה של העורר, אצלו התגלתה המחלה בתחילת שנות ה-80 וקרוב ל-40 שנים
 3 מתום הנרדפות ובמקרה זה אין עמימות נסיבתית ואין אפשרות לקבוע כי מקור וסיבת המחלה
 4 נוצים בנרדפות בשואה וגם כאן אנו נאלצים לדחות את הערר.
 5
 6 סוף דבר, העורר לא הוכיח שנפלה טעות כלשהי בחלטת המשיבה נשוא הערר ולכן הוא נדחה וללא
 7 צו להוצאות.
 8 זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה בנקודה משפטית ותוך 30 יום.

9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

ניתן היום, כ"ט כסלו תשע"א, 06 דצמבר 2010, בהעדר הצדדים.

ד"ר צבי בן-ישי
 חבר הוועדה

אהרון שדה, שופט
 יו"ר הוועדה

17
 18
 19